

45 Năm Sau Việt Nam Vẫn Chưa Có Hòa Bình.

Nguyễn Quang Duy

Báo chí trong nước hôm 12/5/2020 đưa tin Bộ Công an cho hay dự luật biểu tình chưa thể được trình lên Quốc hội vì "cần phải được nghiên cứu kỹ, không để các thế lực thù địch, phản động lợi dụng".

45 năm qua dường như đảng Cộng sản Việt Nam chưa có được một ngày hòa bình, trong tâm trí họ xung quanh lúc nào cũng có những "thế lực thù địch" đe dọa sự tồn vong của thể chế.

Câu chuyện "hòa hợp hòa giải dân tộc" đã được nói đến ngay từ khi Chiến tranh kết thúc năm 1975, nhưng đến nay nhà cầm quyền vẫn đề cao lịch sử của "bên thắng cuộc" và tiếp tục coi mọi tiếng nói khác biệt là thù địch.

Mục tiêu của cuộc chiến là gì?

Ngày 30/4/2020, trên VTC News, Thượng tướng Thứ trưởng Bộ Quốc Phòng, ông Nguyễn Chí Vịnh từ góc nhìn của "bên thắng cuộc" cho rằng "**Hoà hợp, hoà giải dân tộc đã thành công**", ông nhấn mạnh: "...chiến thắng này đem lại lợi ích cho cả người thắng lẫn kẻ thua và thời gian đã chứng minh điều ấy."

Sau 30/4/1975, miền Nam từ một xã hội đa nguyên gồm nhiều sinh hoạt dân sự, có cả những sinh hoạt thân cộng sản, đã được miền Bắc "hợp" nhất thành một mối, từ người công an khu vực, phường đội, quận đội, mọi cơ quan hành chính miền Nam đều do người miền Bắc nắm giữ hoặc chỉ đạo. Những người miền Nam thân cộng hay theo cộng sản là những người đầu tiên bắt "hòa" với việc "thống nhất" theo mô hình lạc hậu của miền Bắc. Những người này tin rằng theo Hiệp định Paris miền Nam sẽ có vài năm chuyển tiếp, người miền Nam được hòa giải với nhau và sau đó sẽ được quyền tự quyết dân tộc.

Mới đây, nhân dịp 30/4/2020, câu chuyện của Bác sĩ Bùi Quỳnh Hoa con gái Đại tá Quân đội Bắc Việt Bùi Văn Tùng kể trên BBC tiếng Việt có những điểm đáng được quan tâm. Ông Bùi Văn Tùng là Trung Tá Chính ủy Lữ đoàn xe tăng 203, cấp chỉ huy cao nhất vào tiếp thu Dinh Độc Lập ngày 30/4/1975, ông đã soạn Tuyên Bố Đầu Hàng cho Đại Tư trưởng Dương Văn Minh và chính ông đã đọc lời Chấp Nhận Đầu Hàng trên Đài Phát Thanh Sài Gòn. Trong vai trò Chính ủy trước đây ông Tùng phải tuyên truyền để bộ đội Bắc Việt "đánh cho Mỹ cút, đánh cho Ngụy nhào", nhưng theo lời kể của Bác sĩ Quỳnh Hoa cho đến chết ông vẫn hỏi bà: "**Tại sao Mỹ lại đánh nhau với mình thế hả con?**" Rõ ràng cho đến cuối đời ông Bùi Văn Tùng vẫn chưa có được một lời giải thích thỏa đáng nguyên nhân của cuộc chiến tại Việt Nam, **lịch sử với cộng sản chỉ để tuyên truyền nên không thể thuyết phục ngay cả những chứng nhân "bên thắng cuộc"**. Khi được mở lòng trên BBC tiếng Việt, Bác sĩ Bùi Quỳnh Hoa đã hóa giải tâm lý bị đè nén bấy lâu nay, bà cũng đã hóa giải giúp cho cha bà ông Bùi Văn Tùng.

Thân phận của Điệp viên Phạm Xuân Ẩn, ký giả Lý Chánh Chung và nhiều nhân vật miền Nam khác cũng cần được cận kề xem xét để xem họ nghĩ gì về chiến thắng của Quân Đội Bắc Việt. Khác với nhiều ý kiến cho rằng vấn đề hòa giải đã xong, hoặc chỉ là chuyện của chính quyền với dân, ở Việt Nam dường như chưa có những cuộc nghiên cứu để tìm hiểu tâm lý của những bộ đội cộng sản trong chiến tranh Việt Nam để xem mức độ "hòa giải tâm lý" của binh sĩ bên thắng cuộc.

Bởi thế không ai có thể kết luận: "hòa hợp và hòa giải đã thành công" đối với bên thắng cuộc.

Bên thua cuộc thì sao?

Còn người miền Nam thuộc "bên thua cuộc" thì khăn gói 10 ngày "học tập cải tạo", có người 17 năm mới rời khỏi nhà tù, nhiều người chết trong tù. Một số nhân viên miền Nam cấp thấp không bị tù, được giữ lại làm việc ít lâu, nhưng khi người miền Bắc đã nắm được chuyên môn, thì họ bị sa thải vì là người của chế độ cũ.

Nền tảng chính trị, kinh tế, kỹ thuật, văn hóa, giáo dục, xã hội, báo chí, văn nghệ, nghệ thuật, của miền Nam bị xóa bỏ để xây dựng xã hội mới và con người mới xã hội chủ nghĩa.

Những trận đánh tư sản, đánh văn hóa, cưỡng bức dân đi kinh tế mới, cưỡng bức dân vào hợp tác xã, ngăn sông cách chợ, phân biệt đối xử giữa người cũ với người mới đã buộc người miền Nam phải bỏ nước ra đi,

nhiều người chết trên đường tìm tự do.

Đến nay tại Việt Nam từ giáo dục, báo chí, văn nghệ, nghệ thuật đến cuộc sống hằng ngày, mọi thứ vẫn còn bị ảnh hưởng sâu đậm bởi “cách mạng”, bởi “chiến thắng 30/4/1975” của kẻ thắng cuộc. Những người miền Nam thuộc “bên thua cuộc” còn ở lại Việt Nam, 45 năm qua chưa một ngày được đối xử công bằng, thậm chí đến đời con, đời cháu của họ vẫn bị đối xử kỳ thị vì cha ông đã phục vụ cho miền Nam tự do. Những người sống ở nước ngoài và con cháu họ vẫn bị kỳ thị về chế độ thị thực, bị cấm nhập cảnh vào Việt Nam nếu nhà cầm quyền cho họ vào "sổ đen".

Chấm dứt chiến tranh bộ máy cầm quyền thay vì xóa bỏ xung đột để tiến đến hòa hợp và hòa giải dân tộc thực sự, thì hố cách biệt giữa những người Việt với nhau càng sâu hơn, một lịch sử có “hợp” nhưng không có “hòa”.

Không “hòa” không “giải”

Không có “hòa” thì không thể nào giải quyết được những xung đột về văn hóa, về niềm tin, về chính trị, về lịch sử, giữa đảng Cộng sản và những người thuộc “bên thua cuộc”. **Người miền Nam thuộc “bên thua cuộc” vẫn luyến tiếc và giữ niềm tin vững mạnh là họ sẽ phục hồi lại văn hóa, lại giáo dục, lại kinh tế, lại công bằng, tự do và dân chủ cho Việt Nam.** Ý tưởng này vẫn tồn tại và phát triển trong sinh hoạt của những người miền Nam yêu chuộng tự do trong và ngoài nước.

Cùng lúc, những người Việt ra hải ngoại du lịch và du học, những người Việt về nước du lịch hay làm việc, và không gian mạng toàn cầu đã tạo cơ hội người Việt trong và ngoài nước, người Việt thuộc nhiều thế hệ khác nhau, người Việt thuộc nhiều nguồn gốc khác nhau, người Việt thuộc nhiều khuynh hướng khác nhau cùng hòa hợp với nhau, từng bước xóa bỏ những mâu thuẫn, những xung đột để cùng hướng về tương lai.

Mặc dù không còn đất nước, không còn chính phủ nhưng bài học “hợp” nhưng không “hòa” không “giải”, không cho phép người Việt hải ngoại tái phạm sai lầm đã xảy ra, nên không hề có chuyện người Việt tự do có nhu cầu phải đối thoại với giới chức cộng sản. Sau 45 năm người Việt hải ngoại không còn suy nghĩ thắng thua hay không có nhu cầu phải hòa hợp hay hòa giải với nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam.

Các xung khắc mới...

Miền Bắc sau 30/4/1975 lúc đầu đời sống kinh tế có phần tốt hơn, nhưng cuối cùng cả hai miền Bắc Nam đều cùng chung số phận và sau 45 năm “thống nhất”, xung đột đã từng bước chuyển sang những hình thức mới. Xung đột giữa người cầm quyền với người bị trị, với những nông dân mất đất, xung đột giữa người dân làm không đủ ăn với những nhóm tư bản chia chác lợi ích quốc gia, xung đột giữa những trí thức ưu tư về vận mệnh quốc gia và những người kiên định con đường cộng sản, và nhiều xung đột khác do thể chế chính trị gây ra.

Những xung đột này thay vì được giải quyết một cách dân chủ trong vòng luật pháp, nhà cầm quyền cộng sản lại khép cho những người bị thua thiệt là “thế lực thù địch”, rồi thẳng tay đàn áp, bắt bớ, bỏ tù. 45 năm qua dường như đảng Cộng sản chưa có được một ngày hòa bình, chung quanh họ lúc nào cũng có những “thế lực thù địch” đe dọa sự tồn vong của thể chế Cộng sản.

Trở lại với cách suy nghĩ ông Nguyễn Chí Vịnh cho thấy những người cộng sản 45 năm nay vẫn không hề thay đổi, vẫn còn nghĩ thắng thua, chưa nghĩ đến chuyện “hòa” thì đừng mong nghĩ đến chuyện “giải” sao đã dám kết luận “Hoà hợp, hoà giải dân tộc đã thành công”.

Bài học từ 30/4/1975

Ở thời điểm 30/4/1975 mấy ai nghĩ rằng cho đến năm 2020, nghĩa là sau 45 năm trôi qua, việc hoà hợp và hoà giải dân tộc vẫn chưa được nhà cầm quyền cộng sản thực hiện.

Hai năm trước mấy ai nghĩ đến chiến tranh thương mại Trung Mỹ, chỉ vài tháng trước mấy ai nghĩ đại dịch viêm phổi xảy ra khắp toàn cầu, và mấy ai nghĩ đến việc Trung cộng đang phải đối đầu với suy thoái kinh tế,

với nạn thất nghiệp, với việc thay đổi cấu trúc kinh tế toàn cầu và rất có thể Trung cộng sẽ phải thay đổi chính trị: “thay đổi không thì chết”. Môi Bắc Kinh hờ, thì rằng Hà Nội lạnh, nhiều thay đổi ắt sẽ xảy ra tại Việt Nam trong những ngày sắp tới.

Bài học của 30/4/1975 cho thấy hòa hợp và hòa giải dân tộc không thể xảy ra trong thể chế độc tài, đảng trị, mà chỉ có thể có nhờ môi trường dân chủ, đa nguyên, đa đảng với bầu cử thực sự tự do. Việc hoãn lại luật biểu tình cho thấy Hà Nội vẫn xem dân là "kẻ thù", chứng tỏ trong suốt 45 năm qua họ đã thất bại không hòa giải được như mong muốn của người dân cả hai miền Bắc Nam.

Nguyễn Quang Duy
Melbourne, Úc Đại Lợi
14/5/2020